

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การผลิตเนื้อโคเพื่อการบริโภคของไทยยังไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศทำให้มีการลักลอบนำเข้าโคมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้านปีหนึ่ง ๆ ประมาณ 500,000 – 600,000 ตัว ทั้งยังมีการนำเข้าเนื้อโคแช่แข็ง คุณภาพดีจากต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ทำให้ประเทศไทยต้องเสียดุลการค้ากับต่างประเทศ¹

ตลาดเนื้อโคในประเทศ แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ตลาดพื้นบ้านเป็นเนื้อคุณภาพต่ำ ได้จากโคที่ปลดระวางจากการใช้งาน หรือนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ขาดการควบคุมคุณภาพและขาดการรักษาความสะอาด
2. ตลาดในเมือง คุณภาพเนื้อดีขึ้นกว่าตลาดพื้นบ้าน ได้จากการนำโคปลดจากการใช้งานแต่นำมาขุนเลี้ยงระยะหนึ่ง
3. ตลาดเนื้อโคขุนเป็นตลาดเนื้อคุณภาพดี จัดจำหน่ายแยกตามส่วนในการประกอบอาหาร โดยมีราคาแต่ละส่วนต่างกัน จำหน่ายผ่านตลาด ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ร้านอาหารและผู้บริโภคในเขตเมือง
4. ตลาดเนื้อนำเข้าจากต่างประเทศเป็นเนื้อคุณภาพดี ราคาแพงจำหน่ายในตลาด โรงแรม ชั้นหนึ่ง และตลาดบริการนักท่องเที่ยวระดับสูง

จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายเป็นเมืองหลักในภาคเหนือ มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและชุมชนเมืองสูง รวมทั้งเป็นแหล่งวัฒนธรรม การท่องเที่ยว อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เช่น ปี 2543 นักท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงรายมีการขยายตัว ร้อยละ 1.27 และ ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลเติบโตอย่างต่อเนื่อง² โดยที่กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มลูกค้าหลักที่จัดจำหน่ายผ่าน

¹ สัตยชัย จตุรสิทธิ์, เทคโนโลยีเนื้อสัตว์ (ภาควิชาสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543), หน้า 4

² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือ เขต 1. สำนักงาน. “จังหวัดเชียงใหม่”. 2544

ทางโรงแรม ร้านอาหาร ซึ่งลูกค้ากลุ่มนี้มีสัดส่วนการตลาดรวมกันถึงประมาณร้อยละ 60 ของตลาดรวมของบริษัท

เพื่อเป็นการตอบสนองตลาดนักท่องเที่ยวซึ่งบริโภคนเนื้อโคที่มีคุณภาพในปี 2530 จึงเกิดโครงการผลิตเนื้อโคขุน คุณภาพภายใต้เครื่องหมายการค้า NFP โดย บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม โปรดักส์ จำกัด ดำเนินการขุนเลี้ยงโค จัดการเรื่องการแปรรูป ยืดหลักสูตรขนานสมัยใหม่ จัดจำหน่ายปลีกในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ต่อมาปี พ.ศ. 2539 ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างบริษัทใหม่ และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด มีการขยายการผลิตโดยการส่งเสริมเกษตรกรร่วมโครงการผลิต (Contracted Farmer) และได้ขยายเป็นการจัดจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง ลูกค้าเป้าหมายระดับกลางถึงสูง ในเขตชุมชนเมือง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย โดยจำหน่ายผ่านช่องทาง คือ โรงแรม ร้านอาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต และ ร้านค้าปลีกของบริษัท โดยมีสัดส่วนตลาดดังนี้ โรงแรม ร้อยละ 40 ร้านอาหาร ร้อยละ 20 ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ 10 ร้านค้าปลีกของบริษัท ฯ ร้อยละ 30 มีอัตราการเติบโตของยอดขาย ปีละประมาณ 10% ซึ่งในปัจจุบันกำลังการผลิตของบริษัทไม่เพียงพอับความต้องการของตลาด

ในขณะเดียวกัน ปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นผลมาจากการตกต่ำของสภาวะเศรษฐกิจ กระแสข่าวโรคระบาด เช่น โรควัวบ้าในยุโรป โรคแอนแทรกซ์ในประเทศไทย กระแสความเป็นห่วงสุขภาพ กระแสความเชื่อทางศาสนา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริโภคไปในทางลดการบริโภคเนื้อโคลง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะทำการศึกษาความเป็นไปได้ของ โครงการขยายการผลิตเนื้อโคขุน เพื่อให้เป็นแนวทางในการลงทุน ซึ่งหากโครงการขยายการผลิตเกิดผลคุ้มค่าต่อการลงทุนก็จะเป็นการสร้างอาชีพ และใช้ทรัพยากรในประเทศทดแทนการนำเข้าเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการขยายกำลังการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพของ บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด เพื่อจัดจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย

1.3 สมมติฐานในการศึกษา

มีความเป็นไปได้ในการลงทุนของโครงการขยายการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ ในเขตจังหวัด เชียงใหม่และเชียงราย โดยให้ผลตอบแทนลดค่า (IRR) มากกว่าร้อยละ 12.25

อัตราผลตอบแทนลดค่า (IRR) ร้อยละ 12.25 ได้จากการนำอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (Minimum Loan Rate หรือ MLR) ในปี 2544 ของธนาคารกสิกรไทย คือร้อยละ 7.25 บวกกับ สำรองเพื่อความเสี่ยงทางธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ 5

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงโอกาสความเป็นไปได้ ของโครงการขยายกำลังการผลิตเนื้อโคขุน คุณภาพของ บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด เพื่อจัดจำหน่ายใน จังหวัดเชียงใหม่ และ จังหวัดเชียงราย
2. ช่วยในการวางแผนการผลิตแปรรูป และวางแผนการตลาด

1.5 นิยามศัพท์

เนื้อโคขุนคุณภาพ (Quality Lotfed Beef) หมายถึง เนื้อที่ได้จากโคพันธุ์เนื้อ อายุน้อย ที่ มีการเลี้ยงดู การให้อาหาร การจัดการเป็นอย่างดี เนื้อที่ได้จะบรรจุโดยการแยกชิ้นส่วนตาม คุณภาพในการนำไปประกอบอาหาร นำออกจำหน่ายโดยควบคุมอุณหภูมิอยู่ในภาชนะมิดชิด และ เนื้อแต่ละส่วนมีราคาต่างกัน³

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุน (Feasibility Study)⁴ หมายถึง การศึกษาเพื่อ ต้องการทราบถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลงทุน โครงการขยายการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ โดย พิจารณาจากการศึกษาด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านเทคนิค ด้านการเงิน ของโครงการเป็น

³ สัตยชัย จตุรสิทธิ์ธา, เทคโนโลยีเนื้อสัตว์ (ภาควิชาสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543), หน้า 4

⁴ สุรศักดิ์ นานานุกูล, การวางแผนโครงการและการศึกษาความเป็นไปได้ (กรุงเทพฯ : บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2522)

สำคัญ ผลของการศึกษาจะนำไปเป็นแนวทางเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารบริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด ต่อไป

ด้านการตลาด คือ การวิเคราะห์สถานะการณ์และโอกาสทางการตลาด

ด้านเทคนิค คือ การศึกษาลักษณะเฉพาะของสินค้า กระบวนการผลิตสินค้า กำล้างการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์ ทำเลที่ตั้ง การวางผังโรงงาน อาคารและสิ่งปลูกสร้าง วัตถุประสงค์ ตลอดจนมาตรฐานปโภคที่ใช้ในการผลิต

ด้านการเงิน คือ การนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ด้านการตลาดและด้านเทคนิคมาประเมินเงินลงทุนเริ่มแรก กระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย เพื่อคำนวณหาระยะเวลาคืนทุน อัตราผลตอบแทนการลงทุน ของโครงการ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ดัชนีการทำกำไร และการวิเคราะห์แบบ Sensitivity analysis

เกษตรกรร่วมโครงการผลิต (Contracted Farmer) หมายถึง เกษตรกรผู้มีอาชีพหลักทำฟาร์มปศุสัตว์ และจะทำการเลี้ยงโคตามเงื่อนไข และมาตรฐานที่กำหนด เพื่อจำหน่ายให้บริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด ตามราคาที่มีการประกันไว้ล่วงหน้า